

Používáte nástroj pro blokování reklamy. Pokud nám chcete pomoci, vypněte si blokování reklamy na našem webu. Zde najdete jednoduchý [návod](#). Děkujeme.

MENU

finmag

Nadílka

SOCIALISMUS JE NOVÉ AMERICKÉ NÁBOŽENSTVÍ

MICHAEL DURČÁK | 19. 11. 2020 | [Vstoupit do diskuze – 36 komentářů](#)

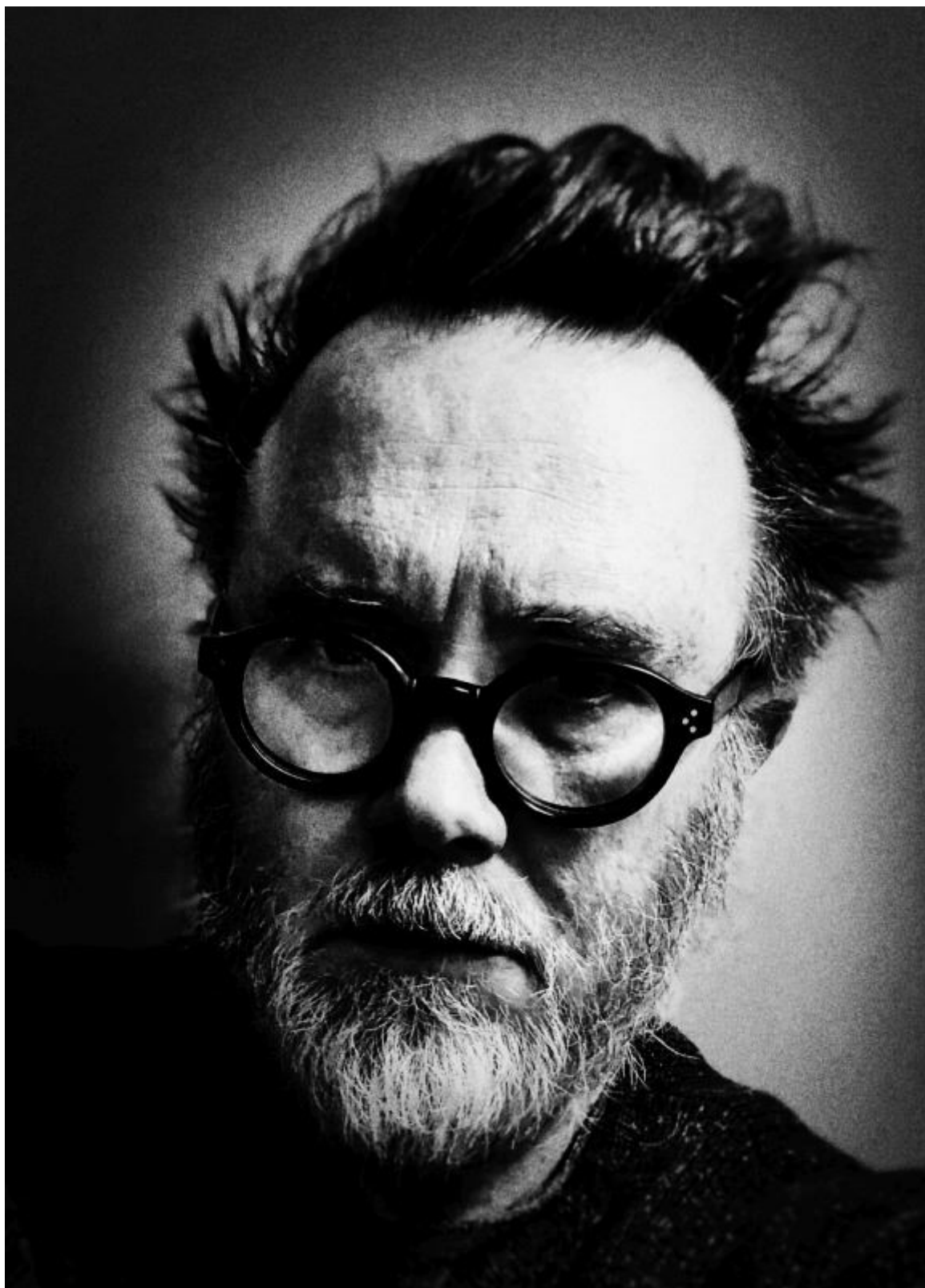
Náš systém kolabuje a čelí soft totalitě, proto jsou pro mě východoevropští disidenti inspirací, říká americký novinář.

Zdroj: autor

Rod Dreher (53), redaktor časopisu *The American Conservative*, je jeden z mála amerických novinářů, kteří se skutečně hluboce zajímají o poměry ve střední a východní Evropě. Ve své nové knize *Live Not by Lies* vyzpovídal mimo jiné několik desítek disidentů v různých postkomunistických zemích. Věří, že jejich zkušenosti můžou pomoci americkým křesťanům a konzervativně založeným lidem přečkat nadcházející éru *soft totality*. Tu podle něj Spojeným státům přináší agresivní rétorika a kroky takzvané progresivní levice.

ROD DREHER

* 1967 Americký novinář, filmový kritik a spisovatel, pravoslavný křesťan. Je redaktorem čtrnáctideníku *The American Conservative* a napsal několik knih. Z nich nejznámější je asi *Benediktova cesta* (Benedict Option, 2017, č. 2018), ve které píše, že křesťané, pokud si chtějí udržet svou víru, by se měli vědomě a cíleně vyčleňovat z dnešní společnosti a udržovat si od ní odstup.

Kvůli svému psaní o imigraci, politice identit a LGBT problematice byl, jak [píše Wikipedia](#), „zapleten do mnoha kontroverzí“.

Recenzi Dreherovy nové knihy *Live Not by Lies* přinese *Finmag* příští týden.

Málokterý americký novinář se zajímá o český disent. Co vás k tomu přivedlo?

Když jsem studoval na univerzitě v Louisianě, přečetl jsem si *Nesnesitelnou lehkost bytí* od Milana Kundery a nepřál si nic víc než jet do Prahy, žít v Praze a vést intelektuální konverzace s ženami, které při tom na sobě nebudou mít nic než klobouk. A málem jsem to vážně udělal! V roce 1991 po pádu komunismu se spoustu mladých Američanů rozhodlo přestěhovat do Prahy, aby mohli žít levněji a sledovat přerod komunistické země k demokracii. Já ale po dokončení univerzity získal první práci v redakci a už u toho zůstal.

Možná mám ale východní Evropu tolik rád taky proto, že jsem od přírody pesimista, a tam je to mainstream.

Na rozdíl třeba i od Čechů samotných se zajímáte především o křesťanský disent. Má to co dělat s tím, že jste sám věřící?

Skutečně to má hodně do činění s tím, kdo jsem. Hodně jsem zajímal o Solženicyna a obecně svědectví křesťanů trpících za komunismu. Tím nechci umenšovat úlohu ateistických liberálů, jako byl Václav Havel. Jako křesťan prostě začínáte přirozeně přemýšlet, jestli v sobě coby věřící máte dost síly, abyste dokázal přežít perzekuci, která je dnes v našem civilizačním okruhu stále silnější.

Ve Spojených státech mají média a novináři pramalý zájem zkoumat křesťanský aspekt boje proti totalitním režimům. Ani já sám to samozřejmě nedělám proto, že mi to přijde prostě zajímavé, ale zoufale se chci naučit, jak se chovat v situacích, o kterých si myslím, že nevyhnutelně přijdou. Když vidím směr, jakým se dnes ubírá křesťanství na Západě, vidím především mnoho dekadence. Zapomněli jsme, jak být stateční, jak se držet svojí víry.

Křesťané jsou nejpronásledovanější náboženská skupina na světě, přesto se často věnujeme spíš diskuzím o islamofobii, nebo jestli se muslimové můžou začlenit do liberální společnosti...

Moment, viděl jste, jak *New York Times* referovaly o islamistických vraždách ve Francii? Hned začali, jací jsou tamní muslimové chudáci, co že si to o nich jejich spoluobčané pomyslí. To je patologické myšlení, kterým západní liberálové a progresivisté trpí. Zvládnou vidět svět pouze optikou skupinových identit. A tyto skupiny, se pak – minimálně v Evropě – rozdělují na ty hodné, kterým můžete odpustit cokoliv, a ty zlé, kterým se neodpouští nic. Víte, co platí o novinářích v USA?

Povídejte.

Lidi, kteří pracují v newsroomech, patří z valné většiny k sekulární levici. A všichni křesťané kdekoli ve světě jsou pro ně to samé co američtí pravicoví fundamentalisté. Neřeknou to otevřeně, ale já jsem desítky let pracoval v různých médiích a vím, jak to tam funguje. Pro velkou část novinářů představují všichni křesťané, včetně těch v

Africe, lidi se stejný smýšlením jako Jerry Falwell [televizní evangelista a konzervativní aktivista, pozn. autora]. Jinými slovy, křesťané můžou v jejich myšlení být pouze utlačovatelé, nikdy utlačovaní. V hlavách těchhle lidí je pořád ještě rok 1968.

Ve své knize často zmiňujete jakousi „soft totalitu“, která je v USA na postupu. Jakou roli v tom podle vás hrají americká média?

Obrovskou. Pokaždé, když se bavím s americkými konzervativci o roli našich médií, vždycky jim říkám: „Podívejte se, ta deformace není ani tak v tom, že vám média říkají, co si máte myslet. Zásadní deformace je, že coby moderátoři veřejné debaty nastavují rámec, v němž doslova můžeme myslet. Neboli nastavují, o čem je a o čem není možné diskutovat.“ Nemusíme se přece bavit o tom, že v Americe jsou novináři většinou pro LGBT, pro potraty a další levicové věci, podstatné je to, že dávají jen minimální prostor opačným názorům na tuto agendu a sociálním konzervativcům obecně.

Můžete dát nějaký příklad?

Jistě. Stalo se to už před dvaceti lety, ale dodnes to myslím funguje stejně. Pracoval jsem tehdy v Texasu, v deníku *Dallas Morning News*. Bavili jsme se v redakci o stejnopohlavních sňatcích, zrovna to začínalo být v Americe velké téma. Dallas je konzervativní město, Texas konzervativní stát, ale u nás v redakci byli skoro všichni liberálové. Řekl jsem jednomu z kolegů, mladému katolíkově, navíc republikánovi: „Nemyslím si, že je fér, jak naše noviny přistupují k LGBT agendě. Nikdy neukážeme tu druhou část příběhu, nedáváme prostor protistraně, nebavíme se třeba s křesťany, kteří mají jiný názor na definici manželství.“ A víte, co mi odpověděl?

Co?

„Ale kdybychom dělali zpravodajství v 60. letech, v době hnutí za občanská práva, myslíš, že bychom měli dávat prostor Ku-klux-klanu a podobným lidem?“ Úplně mě to vykolejilo. Vždyť se bavím s chlápkem, co je katolík, chodí do kostela – a on si myslí, že názor církve na manželství je na stejné úrovni jako to, co si myslí Ku-klux-klan o Afroameričanech?! A tahle mentalita, kterou jsem teď popsal, je v redakcích po celých Státech naprosto normální, nikdo už se nad tím ani nepozastaví.

3d král

„Hlavně doufám, že se při každé následující pandemii nebude znovu řešit, jestli Průša tiskne štíty,“ říká podnikatel, jehož 3D tiskárny zná celý svět. A tak jsme se radši ptali, jestli se budou tisknout domy a k čemu je 3D tisk cukrářům. Jenže... Tiskne už Josef Průša štíty?

Vyhнала nás karanténa

Téma: outdoor. Analyzujeme čísla z tuzemské turistiky, probíráme novodobé vychytávky od hodinek po jídlo, co se vaří bez ohýnku, a mrknem na historii vychytávek, které už nám přijdou všední. Kde bychom byli bez přehazovačky? Pod kopcem!

A další

Jakub Jetmar ochutnává v prostějovském pivovaru Axiom. **Monika Veselíková** slyší krávu růst. Je to japonské plemeno wagů z farmy v Dolní Sloupnici. **Gabriel Pleska** se léčí kameny. **Martin Vltnas** jede Tour de France. **Vojta Dobeš** popisuje, jak kartou dokoupíte koně pod kapotu auta, ve kterém právě sedíte.

KOUPIT FINMAG

Nepřeháníte trochu?

Ne, vůbec. Dám další příklad. Před několika lety jsem se na novinářské konferenci dostal do debaty s jedním z vydavatelů nejmenovaného celostátního deníku a povídám mu: „Nelíbí se mi, jak moc pro-gay vaše noviny jsou. Není to fér. Víte, nemyslím si, že snad máte být zaměřeni proti gayům, ale potřebujete nějaký balanc, jinak ztratíte věřící a konzervativně zaměřené čtenáře.“ A on mi na to řekl: „Bigotní čtenáře my nepotřebujeme. Nechceme, aby nás četli fanatici.“ Mimochodem řekl to v době, kdy počet čtenářů a vlastně i počet novin v Americe kolaboval před očima kvůli internetu.

Podívejte, dnes máte mediální pokrytí určitých věcí 24/7, média dokážou vytvořit silný narativ, ve kterém jsou lidé, kteří zpochybňují určitá práva pro homosexuály, hnutí Black Lives Matter atd., zlí lidé, skoro až zločinci. A ve finále jsou tyto narativy, které

denně vidíte v televizi nebo na sociálních sítích, silnější než kterýkoliv narativ, který prosazuje církev nebo vlastně i vy doma u rodinného stolu.

Promítá se tohle i do dalších částí americké společnosti?

Samozřejmě, stačí se podívat třeba na americké univerzity. Nedávno jsem měl přednášku na malé univerzitě tady v Louisianě, což je bezpečně republikánský stát. Tamní republikánští studenti nakreslili křídou na silnici v kampusu *Trump 2020 – MAGA*, nic nenormálního. Ovšem reakce univerzitní levice byla tak zuřivá, že ti kluci dostali policejní ochranu a na hodiny je eskortovala univerzitní policie. A to přitom nejste v Bostonu nebo San Francisku, ale v malém městě uprostřed Louisiany, na univerzitě, kde je většina studentů místních, z okolí. Všechno tohle pochyť z médií a sociálních sítí. To prostředí je šílené. Když skončila přednáška, tak jsem studentům říkal – podívejte se, když já jsem chodil v 80. letech na Louisiana State University, byl jsem levičák, ale ani ve snu by mě nenapadlo žádat, aby univerzita zakročila proti lidem z opačného konce názorového spektra. To je přece neamerické.

Donald Trump hodně mluvil o tom, jak bude bojovat proti woke levici, ale nakonec toho zas tolik neudělal...

Naprosto souhlasím, u Donalda Trumpa to ve většině případů funguje tak, že víc mluví, než koná. Ostatně Trump jako takový je velice zdatný propagátor značky Donald Trump, ale v prosazování věcí, za kterými údajně stojí, už tak efektivní není.

Ale abych byl fér, pro Donalda Trumpa nejsou lidi jako já – věřící, sociálně konzervativní křesťané – nepřátelé. Možná jimi pohrdá, možná ne, ale nejsem pro něj nepřítel. Pro americkou levici jsem ale nepřítel číslo jedna, zvláště když připočteme, že jsem bílý heterosexuální muž. Nenabízí mi nic jiného než ponížení kvůli tomu, kdo jsem.

Když si srovnáte Joea Bidena a Donalda Trumpa, raději bych na grilovačku u sebe na zahradě pozval Bidena, ale my přece nevolíme podle sympatií, volíme tak, aby politici reflektovali naši představu o fungování světa.

Vidíte přesto na Trumpově prohře nějaká pozitiva?

Ano, díky ní můžeme mít na pravici, v Republikánské straně, konečně diskuzi, jak má vypadat budoucnost americké pravice. Ale k tomu potřebujeme ve vedení někoho jiného než Trumpa, někoho, kdo se dokáže soustředit víc než pět minut, kdo nebude tweetovat nesmysly a kdo ví, jak funguje politika.

Díky Trumpovi víme, že Republikánská strana bude v budoucnu víc nacionalisticky a populisticky orientovaná, ale to je zatím všechno. Podívejte se, kdyby Donald Trump byl někdo s politickým umem třeba Viktora Orbána, tohle by byla dost jiná země. Orbán by nemluvil o tom, že je třeba změnit Spojené státy, on by je změnil a nedělalo by mu nejmenší problém vyhrát znovu volby.

Takže jaká je budoucnost republikánů? Multietnická strana pracující třídy?

Jsem přesvědčený, že to je jediná cesta. Už teď víme, že demokraté jsou strana rasových menšin a městských, vzdělaných, sofistikovanych lidí – a to není kritika, prostě to tak je. Podívejte se přece na počty nebělošských voličů, které Trump získal, přestože čtyři roky posloucháte od mainstreamu, jaký to je strašný rasista.

Pracující třídě a lidem v malých městech napříč Amerikou už nedokáže republikánská strana navíc prodat ideu, že reaganovská idea globalizované ekonomiky a laissez-faire kapitalismu pracuje v jejich prospěch. Já ostatně za Reagana vyrostl, jeho myšlenky desítky let fungovaly mezi republikány jako evangelium, které nebylo možné zpochybňovat, i mnoho běžných pracujících Američanů tomu uvěřilo, ale ta doba je prostě pryč. Tohle se děje i v Evropě, ale především v Americe je to pro mnoho lidí složité pochopit, protože ze své historii neznáme nic jako třídní konflikty – tady posloužil Trump jako totální outsider, aby dokázal prolomit hradbu mlčení v republikánské straně. A nese to ovoce, nejen u politiků, podívejte se na lidi jako *[politický komentátor, hvězda konzervativní stanice Fox] Tucker Carlson*, nebo *[podnikatel, spisovatel a politický komentátor] J. D. Vance*, kteří nejsou otroky reaganovské mentality.

Není ale problém republikánů, že nedokážou mluvit o rasové politice? Bavíme se místo toho jenom o ekonomické stránce věci.

Zcela jistě. Levici to nedělá problém, ale americká pravice to vůbec neumí. Navíc, když o těchto věcech začne mluvit pravice, média začnou vytahovat Ku-klux-klan a podobné blbosti. Ale protože americká levice posouvá tyhle otázky pořád dál a dál a dál bez jakékoliv zpětné vazby, tuším, že přijde odvěta ze strany radikální pravice, a bojím se, že to nebude hezké. Skutečně se bojím, že se může do mainstreamu dostat politická síla, která bude prosazovat bělošská práva stejnou měrou, jako to dělá dnes levice s právy barevných Američanů. Rasové otázky budou v budoucnu pro Američany velmi polarizující problém.

Už jsme zmínili Viktora Orbána, je jeho vize politiky něco, co je vám blízké?

Kdysi jsem o něm a jeho politice měl stejné mínění jako většina Američanů – je to fašista, rozkládá maďarskou demokracii a tyhle kecy, protože jsem všechny zprávy o východní Evropě dostával jen zprostředkovaně. Ale když pak do Maďarska osobně přijedete, zjistíte, jak jsou americká média ve skutečnosti proglobalistická a že skutečný obraz je úplně jiný.

V případě Viktora Orbána věřím, že dělá to, co si myslí, že je nejlepší pro jeho zemi. Přece v nejlepší zájmu Maďarů je zůstat Maďary, a ne být loutkou Bruselu nebo západních globálních kapitalistů. Podívejte se, já vím, že to zní trochu divně, když to říkám jako konzervativec, znám možná trochu jako levičák před dvaceti lety, ale když jsem jel do Maďarska a mluvil jsem s normálními Maďary, ne s lidmi od Fideszu, tak tohle je přesně to, co slyšíte. Všichni vám řeknou, že mají rádi Orbána, protože hájí

zájmy jejich země a nechce, aby v Maďarsku dominovaly zájmy a myšlenky, které přicházejí odjinud. Nejsem velký obránce Viktora Orbána a jeho politiky, na to dostatečně neznám ani jeho, ani tamní poměry, ale je důležité si uvědomit, že lidé, kteří na Západě kritizují Maďarsko a politiku jeho vlády, o tamní situaci vůbec nic nevědí a nerozumí jí. Oni ji vlastně ani nechtějí pochopit. Nechápu, že mnoho běžných Maďarů vidí v současném Západě kulturní a finanční imperialismus, a já jim vůbec nemám za zlé, že se tomu snaží vzdorovat.

Ve své knize se také hodně věnujete Slovensku...

Jistě, Slovensko je úžasná země. Pro naši diskuzi je třeba důležitá jedna věc. Když jsem se bavil s Františkem Mikloškem [*historik, disident, pozn. autora*], tak mi kladl na srdce, jak je strašně důležité mít spojence na levici. To samé mi říkala Kamila Bendová, manželka Václava Bendy: „Sice jsme byli mezi disidenty jediní křesťané, ale brali jsme za spojence kohokoliv, kdo byl ochoten s námi bojovat proti režimu a dalo se mu věřit.“ Tady to už je pomalu stejné, takže mě třeba po vydání mé knihy kontaktovali a promovali ji lidé jako Bari Weissová, která odešla z *New York Times*, nebo Bret Weinstein, kterého vyštvali z Evergreen State College, byť je to ateista a patří k levici. Podívejte se, to je přece srovnatelné s českým disentem, kde k Bendům domů chodí trockista Petr Uhl, protože jsou spojenci proti panujícímu konsenzu. Víte, co se mi také na Slovensku líbilo?

Povídejte.

Když jsem tam byl naposledy, tak mi jeden z dotazovaných někdejších disidentů řekl, že je vlastně strašně zajímavé sledovat, jak k nim teď Američan přijíždí pro radu, zatímco během časů totality to byli disidenti, kdo vzhlížel k Západu, aby načerpal inspiraci. A já mu po pravdě odpověděl, že si vážně myslím, že to teď jsme my, kdo od lidí, kteří si prožili utrpení, jaké my nikdy nepoznali, můžou načerpat naději a inspiraci. Protože bez podobných zkušeností a naděje nebudeme schopni přečkat šílenství, které se žene na naši společnost a postupuje každým dnem.

Když se bavíme o V4, ještě jsme se nedotkli Polska, jak na vás působí vláda Práva a spravedlnosti?

Víte, je zajímavé, že my v USA vidíme Polsko jako zemi papeže Jana Pavla II. Přitom to už dávno není pravda. Doba se změnila. Je to úplně mimo. Když jsem se bavil se svým překladatelem ve Varšavě, říkal mi, že Polsko už dávno není tak katolická země, jak si ji představujeme. Mě víc než politika zajímá stav církve a náboženství a v Polsku jsem na vlastní oči mohl sledovat, jak je dneska tamní církev spokojená sama se sebou. Že se přestala soustředit na to, jak předat víru mladší generaci, a jak ji uspokojuje to, čeho dosáhla spojením s vládní stranou.

To samé se stalo v Rusku, tam jsem byl kvůli své knize loni na podzim, a když se bavíte s tamními věřícími, slyšíte stejnou věc. Církev je spokojená s pozicemi, které si vydobyla, a nemá zájem na tom, aby předávala dál víru. Přitom to je její primární funkce.

Ostatně – a to je něco, co mi řekli sami Poláci, ne něco, co si myslím já – je velmi dobře možné, že za deset až dvacet let bude Polsko něco podobného jako dnes Irsko, kde lidé ve velkém začínají ztrácet víru a odpadávají od církve.

Když člověk přijede do USA, překvapí ho, jak důležitá je víra a náboženství ve veřejném prostoru, přitom jde o stát, kde je církev oddělená od státu...

To se ale mýlíte. Náboženský život v Americe si prošel podobným kolapsem, který čeká dříve nebo později i zbytek střední a východní Evropy. Speciálně ve vaší generaci už víra zkolabovala. Tahle generace bude první generací Američanů, v níž budou mít většinu ateisté, popřípadě agnostici. A zkusím vám vysvětlit proč. Podoba křesťanství, která převládá v Americe, je vlastně strašně povrchní. A byla minimálně od 60. let minulého století. Od té doby to šlo víceméně o terapii. Odborně se tomu říká moralisticky terapeutický deismus (MTD). Víra mladých Američanů pak používá formu a instituce křesťanství, ale při hlubším zkoumání se scvrkne na čtyři hlavní věci – 1. Bůh existuje, 2. chce, abys byl šťastný, 3. chce, abys byl dobrý člověk, 4. nemusíš na Boha myslet, dokud něco nepotřebuješ. Přitom křesťanství znamená mnoho dalších věcí, ale z víry Američanů – ať už jde o katolíky, protestanty i další – zbyla jen tahle skořápka. Posloucháte řeči o tom, že Ježíš je váš nejlepší kamarád – vždyť to je směšné, to lidi nedokáže vůbec oslovit.

Vzpomínám si, že před třemi lety jsem přednášel na jedné konzervativní evangelické univerzitě. Předdesílám: nejsem evangelík, nechápu jejich svět, jejich mentalitu a tak dál. Nicméně – dával jsem těmhle studentům přednášku o důležitosti duchovních praktik. No a během otázek po přednášce zvedla ruku jedna mladá žena a ptá se: „Pane, já nechápu, proč jsou vlastně tyhle duchovní praktiky jako chození na mši vlastně důležité. Proč nestačí milovat Ježíše celým naším srdcem, tak jak nás naučili naši rodiče?“ Odpověděl jsem, že to samozřejmě důležité je, ale že je to bod, kde má víra začínat, ne končit. Musíte přece mít něco konkrétního, určitý bod, o který můžete svoji víru opřít, jinak vám ji okolní svět rozmetá. Absolutně netušila, o čem mluvím. Když přednáška skončila, přišel ke mně profesor, který mě na univerzitu pozval, a řekl mi, že ta dívka mluvila tak, jak mluví 99 procent jejich studentů. Podle něj jsou zvyklí na křesťanství, ve kterém jde jen o příjemné pocity a o nic jiného. A jakmile odejdou z univerzity do okolního světa a někdo jim řekne něco ve stylu: Ale křesťanské učení je zlé/nesmyslné, tak jejich víra se rozpadne na prach a nezbude z ní vůbec nic, protože z téhle vize křesťanství úplně vymizelo utrpení, smysl pro morálku, vlastně všechno, kromě hřejivého pocitu, že vás Ježíš má rád. Takové je většinové křesťanství v USA.

A propojení víry a politiky v USA?

Když to hodně zjednoduším, náš přístup, kdy spoléháme coby křesťané ve velkém na konzervativní soudce a právníky, tak jako třeba na Amy Coneyovou Barretovou coby poslední v řadě, je chybný. To je taky dědictví éry Ronalda Reagana, kdy se razilo tvrzení, že běžní Američané jsou od přírody konzervativní, že liberální jsou „zrádné

elity“, takže teď stačí získat zpátky politickou a justiční moc zpět z rukou levice a zas bude všechno v pořádku.

Jo, na tom mohlo být něco pravdy v 80. letech, ale dnes už to dávno neplatí. A mohli jsme vidět u mnoha konzervativních církví, že se až moc soustředí na politická vítězství, na to, aby pomohli republikánům k vítězství, až kompletně zapomněli na kulturní aspekt a ztratili tím ve prospěch levice, speciálně u mladé generace.

A můžete to vidět zas na Trumpovi. Vyhrál, nominoval tři soudce na Nejvyšší soud, ale věci se v uvozovkách do normálu rozhodně nevrátily. Takhle to nefunguje. Dostali jsme se do situace, kdy mnoho věřících a církví jednoduše nedokáže nikterak přispět ke kulturním debatám, a prohrává tak kulturní válku na celé čáře. Jediné, co je zajímá, je dostat republikány zase k moci, a kromě toho mít stále svoje daňové úlevy. To je prostě málo. A je to taky důvod, proč si myslím, že progresivní levice do dvaceti let v USA kompletně ovládne jak politický, tak soudní systém.

Mnoho mladých Američanů sice není věřících, ale zato se zhlédli v socialismu a podporují ho. Je to proto, že skutečně nejmladší generace ve vaší zemi trpí nedostatkem a bojí se o svoji budoucnost, nebo jsou „hloupi“ a nevědí, co všechno to obnáší žít v socialistické společnosti?

Je to kombinace obojího. Zaprvé, mladí lidé v USA absolutně netuší, co to ve skutečnosti znamená komunismus nebo socialismus. Pokud zrovna nestudujete historii, jediné místo, kde se v našem vzdělávacím systému dozvíte alespoň něco o tom, jak vypadá totalitní společnost, je, když si na střední škole přečtete *1984* nebo *Farmu zvířat* od Orwella. To je všechno.

V knize zmiňuji právě případ šestadvacetileté vysokoškolsky vzdělané ženy z Kalifornie, která netušila nic, ale *absolutně nic* o Sovětském svazu, o studené válce, o Stalinovi..., ale byla zapálená pro socialismus a komunismus a věřila, že potřebujeme rovnostářskou společnost v absolutním slova smyslu. A pokud vezmete průměrné mladé Američany, kteří podporují socialismus, dostanete u devětadevadesáti ze sta stejný obrázek.

Jsou tu věci jako studentské dluhy, čím dál nerovnoměrnější rozdělení bohatství, ne až tak skvělé vyhlídky na budoucnost a tak dál, ale nemyslím si, že to je u mladých lidí to hlavní. Nedávno jsem se bavil s jednou univerzitní profesorkou ze Středozápadu, která utekla na Západ kvůli komunismu, a ta mi říkala, jak je zoufalá, když vidí děti, které vyrostly na farmách v okolních státech a teď jsou zapálené pro socialismus, ale absolutně netuší, co znamená žít v socialistické nebo komunistické společnosti. A nevěří jí, když jim vypráví svůj životní příběh. Je to směsice idealismu a nevzdělanosti. Mnoho Američanů cítí duševní prázdnotu a socialismus jim dodává něco, v co můžou věřit. Je to pro ně svého druhu náboženské přesvědčení, které dává jejich životům smysl.

[Doporučit 550](#)[Tweet](#)<https://finmag.penize.cz/4221>

MICHAEL DURČÁK

Má rád fotbal a kočky. Jeho texty kromě Finmagu vycházejí nebo vycházely v Reportéru, Echu 24, E 15, Seznam Zprávách nebo na Pravém břehu i jinde. [Více o autorovi.](#)

KOMENTÁŘE

Celkem 36 komentářů v diskuzi

[VSTOUPIT DO DISKUZE](#)

Příspěvek s nejvíce kladnými hlasy

Jan Pozner | 19. 11. 2020 10:44

Já si myslím, že by měli Američani jezdit hlavně do Ruska. Je to jediná velmoc, kde prohráli občanskou válku s bolševiky. Chile by na první pohled vypadalo taky relevantně, jenže na ten druhý pohled Pinochet měl za sebou jednu velmoc, kterou Američani dnes za sebou mít tak nějak zcela jistě nebudou a jiná není v dohledu...

Ovšem na každý pád platí: Tam, kde bolševiky porazili, to udělali tak, že stříleli.

- +49 +

Příspěvek s nejvíce zápornými hlasy

Richard Fuld | 20. 11. 2020 09:08

Aha. Vy jste tu asi nový, že? Narozen po 1989? Nebo těsně před?

- -8 +

[VSTOUPIT DO DISKUZE](#)

[KOUPIŤ ČASOPIS](#)

[Tištěný Finmag](#) | [O nás](#) | [Inzerce](#) | [Kontakt](#) | [Pravidla](#) | [RSS](#) | ©2020 Partners media | ISSN 1802-9612